

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: סבטלנה	שם משפחה: טרויאנסקי
-----------------	---------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם נעורים:	בלועזית Zeldes	שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: זלדס
תאריך לידה: 3.8.1938	מין: ז / נ	בלועזית Svetlana
ארץ לידה: אוקראינה	בלועזית Harkov	מקום לידה (ישוב, מחוז): חרקוב
שם פרטי ושם נעורים של האם: דורותיה/דורה		שם פרטי של האב: שמעון
שם נעורים של האישה:	(אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	
ארץ המגורים: אוקראינה	בלועזית Harkov	מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: חרקוב
חבר בארגון או בתנועה:	מקצוע לפני המלחמה:	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): טשקנט באוזבקיסטן		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
תאריך השחרור: 1946	מקום השחרור:	
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? חרקוב		האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?
שם האנייה (אם עלה בדרך הים):	שנת עליה: 1997	מקומות/מחנות בדרך לארץ:

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון):

נא לכתוב בגוף ראשון

אני בת יחידה. חלק ממשפחתה של אמי נפטרו לפני המלחמה, אני לא זוכרת אותם. לאבי היו חמישה אחים, אחד מהם מת מרעב בזמן המלחמה. אבי עבד כמנהל מחלקה כלכלית במפעל, ואמי עבדה שם כמהנדסת. שני דודים גרו באותו בניין. סבתי נפטרה ודודי טיפל בי. גרנו יחד עם דודי ואשתו, ועם עוד דוד שנפטר במלחמה.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביונדראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

אמי סיפרה לי שהעיר הפוצצה, העיר שלנו הייתה אחת הערים שנפגעו הכי הרבה בזמן המלחמה. דוד שלי היה נשוי לאוקראינית, ודוד שלי אחר היה נשוי ליהודיה. כשהגיעו הגרמנים, הם נתנו הוראה לכל היהודים לעבור לגטו. אספו אותם לגטו, ודודתי האוקראינית העבירה להם אוכל דרך רשת. רק מי שהיה מקושר הצליח איכשהו לשרוד. דודי, שהיה נשוי לאוקראינית, היה בחור חזק. הוא אסף גופות ברחוב. יום אחד, דודתי האוקראינית העבירה אוכל לדודתי היהודייה, ראה את העניין גרמני והרביץ לה.

בזמן האקציה דודתי האוקראינית, מריה, החליטה שהיא הולכת עם בעלה. הלכה שם אישה עם תינוק. פתאום הוא נפל לה מהידיים, התחילו לדרוך עלי, והתחילו שם צרחות נוראיות. מריה אמרה לבעלה שצריך לברוח. הוא פחד מאוד ושאל לאן. היא אמרה לו שעדיף לקבל כדור בגב מאשר להגיע לתאי הגזים. הם יצאו מהשורה איכשהו והתחילו לברוח. מריה הייתה אישה מאוד חכמה. היא החביאה את דודי בארון בבית, ואף אחד לא ידע שהוא שם. באחת הפעמים הסתתרו בשירותים (עם חור באדמה) במשך כמה שעות. בבית שלנו גרו גרמנים, אז היא החביאה את דודי יחד עם שני חיליים באורווה. בגלל שהיא עבדה כמתורגמנית עבור הגסטאפו, היא הצליחה להשיג לדוד מסמכים מזויפים בשם נוצרי. אז נדדו ממקום למקום שנתיים.

בשנת 1943 הייתה אקציה רצינית, ו-12 אלף יהודים נהרגו ביום אחד. דודי היה צריך ללכת עם הצבא הרוסי. נסענו לטשקנט דרך מוסקבה ברכבת. כל הדרך הייתה מלאה בהרוגים. היה לנו מזל, כי 90% מהרכבות לא הגיעו לטשקנט. לשם העבירו את המפעל בו עבדו הוריי. אנחנו הילדים סבלנו מרעב, למרות שתרמו לנו אוכל. חליתי בשחפת, ומערכת החיסון שלי קרסה. כל הזמן צעקתי שאני רוצה הביתה. סבלנו מקור, ורציתי לאכול כל הזמן.

היינו חמש שנים בטשקנט, אני לא ממש זוכרת את הזמנים ההם. היינו במחנה ילדים. היה אסור להחזיק ילדים בבתים כי ההורים עבדו. נתנו לנו מנות אוכל קטנטנות, אבל טיפלו בנו ודאגו לנו. פעם בשבוע ראיתי את הוריי, שבאו לבקר. הם עבדו במרחק 40 ק"מ, וכמובן הגיעו ברגל. בטשקנט לא היו גרמנים. במחנה הילדים כולם דיברו רוסית והיו מאוקראינה. שיחקנו שם, ואני זוכרת שלקחתי חוט ומחט בניסיון לתקן את הנעליים. גם בגדים בקושי היו לנו. אני זוכרת שבסוף המלחמה הוריי הביאו משקה יוגורט, שהיה יקר מאוד. הרמנו איתו כוס לחיים. כבר היו שמועות על מה שעושים ליהודים בפולין, ודודי אמר שצריך כבר לברוח.

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

אנא ספרי על קורותיך מתום המלחמה ועד היום

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

זמן קצר לאחר סיום המלחמה דודתי מריה חלתה ונפטרה. בשנת 1946 חלק מהמפעל חזר לחרקוב, ואיתו חזרנו גם אנחנו. הבית שלנו היה הרוס, וכך גם העיר. למדתי בבית ספר, ואחר כך למדתי הנדסאות באוניברסיטה. אחר כך עבדתי כמנהלת חשבונות. התחתנתי בשנת 1967, בעלי נפטר לפני הרבה שנים. בתי ואני עלינו לארץ בשנת 1997, בעקבות בני. עבדתי כמטפלת תקופה קצרה אחרי העלייה. בני בן 40, נשוי עם ילדים, ובתי בת 33.

הסיפור נכתב על ידי סבטלנה טרויאנסקי

רמת גן, ינואר 2010